

Připravované změny v oblasti nepřímých daní v rámci ozdravného balíčku

Autoři:

Michael Pleva, Rödl & Partner Tax, k. s.

Adéla Gabrielová, Rödl & Partner Tax, k. s.

Sotva jsme si stačili zvyknout na změny v daních platné od roku 2023, představila vláda nový konsolidační balíček chystaných změn pro rok 2024. Smyslem balíčku má být zavedení opatření, jež povedou ke snížení deficitu státního rozpočtu. Přestože balíček musí nejprve projít schvalovacím legislativním procesem, již nyní v médiích vyvolal značný ohlas. Velké emoce především vyvolává fakt, že většina daní se má zvyšovat. Jaké konkrétní změny může ozdravný balíček přinést? V dnešním podcastu se zaměříme na nejdůležitější změny v oblasti DPH a dalších nepřímých daní.

Na úvod bychom se společně podívali na daň z přidané hodnoty. Dle vládního návrhu má v systému DPH dojít k významným změnám v oblasti sazeb DPH. Namísto aktuálních tří sazeb, by od roku 2024 měly platit pouze sazby dvě: základní 21% a snížená 12%. Tímto by mělo dojít ke sjednocení dvou snížených sazeb ve výši 15 % a 10 % do jedné, 12% procentní sazby daně, a tím i ke zjednodušení daňového systému. Jedná se proto o významnou změnu, neboť tři sazby DPH platily v České republice již od roku 2015.

Záměrem vlády je přesunout vybrané položky bez prokazatelného sociálního či zdravotního významu ze snížené do základní sazby DPH. Mezi tyto položky patří především točené pivo a nápoje, s výjimkou pitné vody, kadeřnické a holičské služby, služby autorů a umělců, sběr, přeprava a skládkování komunálního odpadu. Dále se základní sazbou budou zdaňovat úklidové práce, palivové dřevo a opravy kol a obuvi. Změna zákona by také měla mít dopad na prodej novin a řezaných květin. V případě novin je nutné zmínit, že 21% sazbou budou zdaňovány pouze pravidelně vycházející tiskoviny, tedy noviny vydávané alespoň čtyřikrát týdně. Vláda veškeré tyto změny zdůvodňuje skutečností, že se nejedná o cenově citlivé položky, ale o položky, které se do snížené sazby dostaly v minulosti ve specifických obdobích, které však již pominuly. Příkladem může být covidová krize.

Pozitivní dopad novely zákona o DPH lze očekávat u ostatních položek, které byly doposud zdaňovány 15% sazbou daně. Primárně by mělo dojít ke snížení daňové zátěže u řady aktuálně citlivého zboží a služeb, jako jsou například potraviny (s výjimkou nápojů), vybrané léky či farmaceutické výrobky a dětské autosedačky. Dle slov Zbyňka Stanjury by spotřebitelé měli u těchto komodit pocítit zlevnění, nicméně konečné slovo budou mít samozřejmě vždy jednotliví prodejci.

Jedinou výjimkou by potom měly být knihy, na které by se mělo aplikovat osvobození od DPH. Tato výjimka bude platit taktéž pro e-booky. Prodejci však budou mít nadále nárok na odpočet DPH, neboť se bude jednat o plnění osvobozená s nárokem na odpočet DPH.

A co ostatní nepřímé daně? Další významnou změnou má být zvýšení daní z neřestí. Tím má vláda na mysli zvýšení některých spotřebních daní a daně z hazardních her. Primárně by mělo dojít ke zvýšení daně z tabákových výrobků či cigaret. Valorizace sazeb se u těchto výrobků provádí pravidelně, proto se v tomto případě nejedná o příliš velké překvapení. Novinkou má však být zavedení daně na elektronické cigarety. Naopak u tichého vína spotřební daň prozatím nemá být zavedena. V neposlední řadě by také mělo dojít ke zvýšení sazby daně u lihu.

Co se týče hazardních her, nově se navrhuje zvýšit druhou sazbu z aktuálních 23 % na 30 %. Tato druhá sazba se aktuálně uplatňuje u tzv. živých her, což jsou například kostky, karty či ruleta, dále u binga či pokeru.

Kromě změn v oblasti spotřebních daní a DPH přináší konsolidační balíček další spoustu novinek v oblasti daní z příjmů a dalších nedaňových změn, jako je například omezování dotací či zdražování dálničních známek. Podrobněji si tyto informace můžete poslechnout v podcastu od společnosti EKP Advisory s názvem **Nový daňový balíček z pohledu daňového poplatníka**. Nicméně cílem tohoto podcastu bylo představit především změny v oblasti DPH a spotřebních daní. Pojdme si tedy na závěr pomocí kontrolních otázek zopakovat, jaké daňové změny nás mohou v této oblasti čekat.

Kontrolní otázky:

1. Kolik budeme mít v roce 2024 sazeb DPH a jaká bude jejich výše?

Plánují se dvě sazby – základní sazba ve výši 21 % a snížená ve výši 12 %.

2. Jaká bude sazba DPH na točené pivo?

Pro točené pivo je v plánu sazba ve výši 21 %.

3. Jaká bude sazba DPH na knihy?

0 %. Bude se jednat o osvobozené plnění s nárokem na odpočet.

Související odkazy:

- Ministerstvo financí České republiky (2023): Vláda představila Ozdravný balíček za bezmála 150 miliard, 12.05.2023, cit. 19.05.2023, [online], Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2023/vlada-predstavila-ozdravny-balicek-za-be-51211>
- Ministerstvo financí České republiky (2023): Příloha tiskové zprávy k Ozdravnému balíčku 2024/2025, cit. 19.05.2023, [online], Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/2023-05-11_Priloha-k-TZ-k-Ozdravnemu-balicku_v06.pdf

- Ministerstvo financí České republiky (2023): Ozdravný balíček 2024/2025, cit. 19.05.2023, [online], Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/2023-05-11_Ozdravny-balicek.pdf
- Vláda České republiky (2023): Vláda představila ozdravný plán pro veřejné finance Česko ve formě, cit. 19.05.2023 [online], Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne/vlada-predstavila-ozdravny-plan-pro-verejne-finance-cesko-ve-forme-205388/>
- Ministerstvo financí České republiky (2022): Státní rozpočet v kostce – Kapesní příručka Ministerstva financí ČR [online], cit. 30.05.2023, Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/2022-06-07_Statni-rozpocet-2022-v-kostce_v02.pdf